

คำสำคัญ : บทบาท/สุขภาพอนามัย/องค์การบริหารส่วนตำบล

ศิริวรรณ ศรีแก้ว:องค์การบริหารส่วนตำบลกับบทบาทในการพัฒนาสุขภาพอนามัยของท้องถิ่น กรณีศึกษา:องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำคำ อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ (SUBDISTRICT ADMINISTRATION ORGANIZATION AND HEALTH DEVELOPMENT: CASE STUDY OF NAMKUM SUBDISTRICT ADMINISTRATION ORGANIZATION AMPHURMEANG SISAKET PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ลือชัย ศรีเงินยวง,Ph.D.,ปรีชา อุปโยคิน,Ph.D., เอี่ยม ทองดี, M.A. 105 หน้า. ISBN 974-04-2154-7

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและทำความเข้าใจ กับสถานการณ์และความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการรับผิดชอบดูแลสุขภาพอนามัยของท้องถิ่น โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ประธานบริหาร อบต. คณะกรรมการบริหาร ผู้ใหญ่บ้าน ปลัด อบต. เจ้าหน้าที่สถานีอนามัย และเจ้าหน้าที่เกษตรประจำตำบล วิธีการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย การสัมภาษณ์แบบลึก (Indepth Interview) การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม(Participant and Non Participant Observation) และการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Document Review) ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 3 เดือน (กุมภาพันธ์-เมษายน 2543) ผลการวิจัยที่สำคัญมีดังนี้

ในด้านนโยบายที่กระจายอำนาจให้ องค์การบริหารส่วนตำบลรับผิดชอบดูแลสุขภาพอนามัยของท้องถิ่น ตามแนวคิดการกระจายอำนาจนั้น ผู้นำท้องถิ่นส่วนใหญ่มองว่าเป็นแนวคิดที่มีประโยชน์และมีประสิทธิภาพต่อท้องถิ่นเป็นอย่างมาก ทำให้ท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ไม่ทำให้เกิดความซ้ำซ้อน ในด้านความคิดเห็นในบทบาททางด้านสุขภาพนั้น พิจารณาทั้งจากความคิดเห็นของผู้นำหรือจากแผนพัฒนา พบว่าโครงการการพัฒนาต่าง ๆ นั้นจะเน้นไปที่การพัฒนาทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน การทำมาหากิน ที่ทางท้องถิ่นเองพิจารณาว่าเป็นปัญหาเร่งด่วนควรที่จะต้องมีการพัฒนา ก่อน แต่การพัฒนาทางด้านโครงสร้างพื้นฐานนั้น ก็มีเหตุผลทางด้านสุขภาพอยู่

พิจารณาในแง่ความพร้อมของ อบต. ต่อการดูแลสุขภาพในท้องถิ่นพบว่ามองทางด้านการเงิน จากงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งจากที่เก็บได้เอง คือ ภาษีอากร และจากการสนับสนุนจากรัฐบาลนั้นแล้ว อบต. ยังไม่มีความพร้อม เนื่องจาก 70 % ของเงินงบประมาณ ถูกใช้ไปกับการบริหาร ทำให้เงินงบประมาณที่เหลือไม่เพียงพอที่จะพัฒนางานทางด้านอื่น ๆ